

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-119/20-T

Název	Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
Sídlo	Gustava Klimenta 493/3, Poruba, 708 00 Ostrava
E-mail	profesor@jazgym.cz
IČ	61989011
Identifikátor	600017443
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Monika Kocháňová
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Gustava Klimenta 493/3, Poruba, 708 00 Ostrava
Termín inspekční činnosti	21. 1. 2020 – 24. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. Ve školním roce 2019/2020 vzdělává škola žáky v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) a 79-41-K/61 Gymnázium (šestileté). Šestileté gymnázium se zaměřuje na výuku francouzského jazyka, ve kterém jsou vyučovány vybrané předměty.

K termínu inspekční činnosti navštěvovalo školu v 18 třídách 516 žáků, z toho 161 žáků se vzdělává ve třídách šestiletého gymnázia. Ve školním roce 2019/2020 eviduje škola deset žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tři z nich se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu. Devíti žákům bylo povoleno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiného závažného důvodu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od srpna 2017. Na organizaci a hodnocení vzdělávání se společně s ní podílí její dva zástupci. Při řízení vychází ze stanovené vize a plánu rozvoje školy. Vytýčené cíle jsou reálné a odráží se v činnosti školy. Po nástupu do funkce se zaměřila na úpravu školních vzdělávacích programů, širší zapojení školy do projektových aktivit a zavedení evaluačních pohovorů s pedagogy. Její další prioritou je např. rozšíření metody CLILL ve výuce (vyučovací metoda založená na výuce určitého předmětu prostřednictvím cizího jazyka) a řešení prostorových podmínek pro vzdělávání. Ředitelka školy se pravidelně účastní zasedání školské rady, se zástupci Studentského senátu projednává žakovské náměty a připomínky. Kontrolní systém nastavený vedením školy není v některých oblastech řízení zcela funkční. Škola nemá zpracováno hodnocení žáků vzdělávaných podle individuálního vzdělávacího plánu, nedostatky byly zjištěny v obsahových náležitostech individuálních vzdělávacích plánů, v uváděných údajích ve školní matrice a při administraci úrazů. Hospitační činnost je plánovaná, výsledné hodnocení sledované výuky zahrnuje také doporučení pro další pedagogickou práci. Nízká četnost realizovaných hospitací však nevede k systematické zpětné vazbě zaměřené na kvalitu výuky u všech učitelů a neumožňuje ověřit, jak se doporučení následně promítají do vzdělávání žáků. Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vzdělávací aktivity jsou plánovány na základě vyhodnocení určitých potřeb školy, eventuálně profesního zájmu pedagogů. Poznatky z absolvovaných vzdělávacích akcí si učitelé předávají v příslušných předmětových komisích, jejich praktické využití ve výuce ale není hospitační činností cíleně zjišťováno. Prostřednictvím pilotního zapojení školy do programu zaměřeného na začínající a uvádějící učitele („SYPO“) byl efektivně nastaven adaptační program začínajících pedagogů. Spolupráce učitelů se odráží především ve funkční výměně informací o žácích, řešení organizačních záležitostí, případně sdílení materiálů k výuce. Minimálně je orientována na proces výuky a uplatňování vzájemných hospitací k výměně zkušeností o její efektivitě.

Vedení školy funkčně spolupracuje se „Spolkem rodičů a přátel gymnázia“, který finančně podporuje zájmové, kulturní a odborné činnosti žáků. Do vzdělávání žáků se pozitivně promítá aktivní spolupráce školy s různými organizacemi, institucemi a odborníky např. v oblasti prevence, praktické výuky poskytování první pomoci, projektové činnosti a soutěží. Se zaměřením školy na jazykové vzdělávání souvisí četné zahraniční aktivity. Tradiční účast školy na různých výměnných pobytech a zahraničních studijních i pracovních stážích, aktivní zapojení do mezinárodních projektů („Erasmus+“, „Cesta do srdce evropských kuchyní“, „A co takhle se bavit o Evropě“), spolupráce se zahraničními školami

a institucemi účinně podporují rozvoj sociálních i jazykových dovedností žáků a poznávání národních kultur zapojených zemí. Škola patří k pěti školám v České republice, kterým byla francouzským ministerstvem zahraničních věcí udělena pečeť kvality „LabelFranceÉducation“ za výuku francouzského jazyka.

Prostorové a materiální podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Od poslední inspekční činnosti došlo k částečné renovaci vnitřních prostor a nezbytným opravám. Přínosem pro vzdělávání by bylo zřízení knihovny, studovny a přírodovědné laboratoře. Ředitelka školy stav materiálních podmínek sleduje a vyhodnocuje, zlepšování prostorových podmínek pro vzdělávání je jednou z vytýčených priorit. Škola průběžně vyhodnocuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a poskytuje žákům potřebné informace k jejich prevenci. Stravování žáků je zajištěno v prostorách školy ve spolupráci s blízkou základní školou.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání byla vytvářena příznivá pracovní atmosféra spočívající ve vstřícném přístupu učitelů k žákům a ve vzájemném respektu. Převažující frontálně vedená výuka byla účelně volena a efektivně propojena s aktivním dialogem se žáky, jejich samostatnou prací i kooperativními aktivitami. Nové učivo bylo prezentováno srozumitelně, dostatečná pozornost byla věnována jeho procvičení i rozšíření osvojených znalostí a dovedností. Žáci byli vedeni k samostatnému odvozování nových poznatků, vyjádření vlastního názoru a k argumentaci. Společným nedostatkem většiny sledované výuky bylo opomíjení zpětné vazby na výuku i práci žáků v hodinách. Závěrečné shrnutí učiva bylo většinou formální nebo zcela chybělo. Ve výuce nebyly využity příležitosti pro sebehodnocení, případně vzájemné hodnocení žáků. Pouze výjimečně byla ze strany učitelů patrná snaha výuku diferencovat např. formou zadávání úkolů rozdílného rozsahu nebo náročnosti. Individuální podpora žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla v průběhu hospitovaných hodin zapotřebí.

Při hospitované výuce cizích jazyků (anglického, francouzského, německého, ruského a španělského) bylo vytvářeno podnětné jazykové prostředí. Vzdělávání probíhalo výhradně v cílových jazycích, žáci byli systematicky vedeni k jejich aktivnímu používání. Rozvoj řečových dovedností žáků účinně podporuje zapojení rodilých mluvčích do výuky. V průběhu vzdělávání byly rozvíjeny produktivní i receptivní jazykové dovednosti, v dostatečné míře byly vytvářeny situace a příležitosti pro spontánní reakce žáků, delší souvislé řečové projevy, samostatné vyhledávání informací z textů, audionahrávek a videoukázek. Důraz byl kladen také na vzájemnou komunikaci mezi žáky. Slovní zásoba i gramatické učivo byly efektivně osvojovány a upevňovány v komunikačních situacích, vlastních větách a příkladech. Při práci s textem byli žáci vedeni k samostatnému odvozování neznámé slovní zásoby z kontextu. Vhodně byly do výuky zařazovány reálie zemí studovaných jazyků. Ve všech cizích jazycích reagovali žáci na komunikační podněty přirozeně, prokazovali dobrou úroveň osvojených dovedností a kultivovaný jazykový projev. Hospitovaná výuka vybraných předmětů ve francouzském jazyce (hudební výchovy a historie) se vyznačovala vysokou motivací žáků a průběžnou zpětnou vazbou ze strany učitelů podporující učení.

Ve výuce českého jazyka byla efektivně rozvíjena čtenářská gramotnost i komunikační dovednosti. Žáci byli cíleně vedeni k vyhledávání klíčových informací nezbytných k porozumění textu a k jejich interpretaci. Důraz byl kladen na důsledné používání spisovného jazyka. Poznátky získané z práce s textem byly většinou v závěrech hodin účelně využity ke shrnutí charakteristiky probíraného uměleckého směru. Účinnost výuky

zvyšovalo vhodné propojení s aktuálním děním ve společnosti, podnětné využívání širších souvislostí a mezipředmětových vztahů. V průběhu výuky společenskovedních předmětů byly formovány postoje žáků, vytvářen prostor pro vyjádření vlastních názorů a podporována schopnost žáků se vzájemně respektovat. Vhodně byly zařazovány kooperativní činnosti k podpoře aktivní spolupráce. Žáci byli účinně vedeni k samostatnému odvozování nových poznatků na základě již osvojených znalostí. V části výuky dějepisu vedla frontální forma výuky k nerovnoměrnému zapojení žáků a jejich nižší aktivitě.

Vzdělávání v matematice a přírodovědných předmětech se vyznačovalo dobrou odbornou úrovní, žáci prokazovali odpovídající vědomosti a dovednosti. Zvolená frontální výuka s výkladem a řízeným rozhovorem byla účelná a odpovídala charakteru učební látky. Učivo bylo žákům předkládáno srozumitelně, nové pojmy byly zařazovány do již známých souvislostí, vhodně bylo využito propojení s reálnými situacemi. Názornost podpořilo využití učebních pomůcek a zařazení jednoduchých pokusů. Porozumění učivu bylo průběžně různými formami ověřováno. Dostatečná pozornost byla věnována jeho procvičení a upevnění prostřednictvím samostatné práce žáků, příležitostně byly zařazovány také kooperativní formy výuky. Ve vzdělávání v matematice bylo učivo systematicky uspořádáno v logické návaznosti, učitelé zadávali úlohy přiměřené náročnosti, důraz byl kladen na používání správné terminologie. Ve výuce fyziky byla při ověření znalostí žáků účelně využita mobilní aplikace.

Ve výuce tělesné výchovy byly efektivně rozvíjeny pohybové dovednosti a zdatnost. Fyzická zátěž byla vhodně kombinována s herními prvky. Žáci byli k pohybovým činnostem dostatečně motivováni. Důraz byl kladen na dodržování dohodnutých pravidel a bezpečnost.

V průběhu vzdělávání se žáci účastní různých kurzů, besed, přednášek, kulturních a sportovních akcí, které doplňují běžnou výuku a prohlubují jejich znalosti i dovednosti. Pravidelně jsou organizovány exkurze do zemí, jejichž jazyky jsou ve škole vyučovány.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené znalosti a dovednosti žáků učitelé průběžně hodnotí především různými formami ústního a písemného zkoušení. Nastavení jednotného systému hodnocení žáků ve stejných předmětech s ověřováním dosažených vědomostí, včetně analýzy a přijímání opatření, je v jednotlivých předmětových komisích s ohledem na jejich specifika realizováno v rozdílné míře. Zákonní zástupci žáků jsou o chování a prospěchu průběžně informováni prostřednictvím elektronického informačního systému, pravidelných třídních schůzek a konzultací s pedagogy.

Ve sledovaných posledních dvou školních letech dosahují žáci vyrovnaných výsledků vzdělávání. Ve školním roce 2018/2019 prospěla necelá třetina žáků s vyznamenáním, neprospělo 0,6 %. Důvody případných výukových obtíží a školní neúspěšnosti jsou zjišťovány prostřednictvím rozhovorů s výchovnou poradkyní, žákům jsou nabízeny individuální konzultace s vyučujícími. K posouzení dosahované úrovně vzdělávání se škola zapojuje do externího výběrového testování a dlouhodobě do testování zřizovatele. Zjištěná úroveň výstupů je projednávána v příslušných předmětových komisích a podle potřeby využívána k dalšímu směřování vzdělávacího procesu. Zpětnou vazbu na úroveň poskytovaného vzdělávání získává škola rovněž z výsledků maturitních zkoušek a úspěšnosti žáků při přijímacím řízení k dalšímu studiu. V posledních dvou školních letech 2018/2019, 2017/2018 zaznamenala škola 100% úspěšnost žáků u maturitní zkoušky. Ke studiu na vysokých školách různého zaměření bylo ve školním roce 2018/2019 přijato 97 % přihlášených absolventů.

K minimálnímu výskytu rizikového chování žáků přispívají tematicky zaměřené preventivní aktivity realizované v průběhu celého školního roku, organizace adaptačních kurzů, speciální třídnické hodiny s intervencí výchovného poradce a školního metodika prevence, zavedení elektronické schránky důvěry. Případné negativní projevy v chování žáků se škole daří včas identifikovat a vhodně na ně reagovat.

V průběhu celého školního roku jsou žáci úspěšně motivováni k účasti ve středoškolské odborné činnosti a v různých vědomostních a jazykových soutěžích i olympiádách. Úspěchy zaznamenali žáci v celostátních kolech (středoškolská odborná činnost, olympiáda ve francouzském jazyce, esejistická soutěž v anglickém jazyce) i na mezinárodní úrovni (překladatelská soutěž Juvenes Translatores). V průběhu vzdělávání jsou žáci systematicky připravováni na mezinárodní zkoušky z jazyka anglického, německého, španělského a francouzského. Ve školním roce 2018/2019 úspěšně vykonalo mezinárodní certifikovanou zkoušku celkem 100 žáků školy.

Žákovské dovednosti jsou vhodně rozvíjeny rovněž prostřednictvím nabídky zájmových aktivit (frankofonní divadlo, Cena vévody z Edinburghu, anglický divadelní klub, psaní na klávesnici, sportovní klub frisbee). Škola cíleně podporuje iniciativu žáků i rozvoj jejich občanských a sociálních kompetencí zapojením do různých humanitárních akcí a dobrovolnické činnosti. Žáci se účastní celosvětové kampaně „Maraton psaní dopisů“ a podíleli se na realizaci ekologických aktivit.

Škola se úspěšně prezentuje organizací vlastních akcí („Tigrid 100letý“, „SametOVA!!!“, turnaj v debatě pro střední a základní školy „Ostravská Argubitka“), vánočními koncerty pro veřejnost, pořádáním „Dne otevřených dveří“. O aktivitách školy je veřejnost informována také prostřednictvím webových stránek, školních sociálních sítí a v regionálním tisku.

Závěry

Vývoj školy

- Ve školním roce 2016/2017 došlo ke změně na pozici ředitelky školy.
- Škola se zapojila do čtyř projektových aktivit „Erasmus+“ zaměřených na mobilitu žáků i pedagogů a poznávání kulturních rozmanitostí zemí Evropské unie.
- Od školního roku 2019/2020 je pilotní školou v projektu „Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů“ zaměřeného na adaptační období začínajících pedagogů.

Silné stránky

- Škola vykazuje velmi dobré výsledky žáků u maturitní zkoušky.
- Žáci jsou úspěšní při certifikovaných jazykových zkouškách a v jazykových soutěžích na národní i mezinárodní úrovni.
- Zapojení žáků do zahraniční spolupráce a projektových aktivit efektivně podporuje rozvoj jejich komunikačních, osobnostních a sociálních dovedností.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V závěru vyučovacích hodin chybělo shrnutí učiva a oboustranná zpětná vazba včetně vyhodnocení vzdělávacího cíle. Nejsou využity příležitosti k sebehodnocení žáků, v nižší míře je uplatňována diferenciací zohledňující jejich individuální schopnosti.
- Kontrolní činnost vedení školy není v některých oblastech řízení funkční, v oblasti výuky chybí účelné propojení s ověřením účinnosti přijatých opatření a praktického využití poznatků ze vzdělávacích aktivit.
- Realizovaná hospitační činnost neposkytuje všem učitelům systematickou zpětnou vazbu pro jejich další pedagogickou práci.
- Ojedinele jsou využívány vzájemné hospitace ke sdílení zkušeností z výuky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvářet prostor pro sebereflexi žáků a zhodnocení jejich individuálního pokroku.
- Využívat ve vyšší míře diferencovaný přístup podle individuálních schopností žáků ve výuce.
- Zavést systematické hodnocení kvality výuky učitelů.
- Motivovat a vést učitele ke sdílení pedagogických zkušeností prostřednictvím vzájemných hospitací.
- Nastavit účinný systém kontroly ve všech oblastech řízení.
- Zaměřit další vzdělávání vedení školy na oblast řízení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 7. 1. 2020
2. Školní vzdělávací program šestiletý „Mnoho jazyků – jedna společná řeč“ platný od 1. 9. 2019
3. Školní vzdělávací program čtyřletý „Mnoho jazyků. Jedna společná řeč.“ platný od 1. 9. 2019
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019

5. Evropský plán rozvoje školy (2018–2022) ze dne 1. 1. 2018
6. Vize budoucího stavu Jazykového gymnázia Pavla Tigrida, Ostrava-Poruba ze dne 16. 1. 2020
7. Celoroční plán na školní rok 2019/2020
8. Organizační struktura
9. Hospitační záznamy ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
10. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
11. Zápisy ze schůzek předmětových komisí ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
12. Minimální preventivní program na školní rok 2019/2020 ze dne 19. 9. 2019
13. Plán kontrolní činnosti v oblasti pedagogického procesu ve školním roce 2019/2020 ze dne 4. 9. 2019 včetně plánu hospitační činnosti
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy (vzorek)
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2019/2020 ze dne 30. 8. 2019
16. Výjimka z nejvyššího počtu žáků ve třídě ze dne 28. 5. 2019 s účinností od 1. 9. 2019
17. Školní matrika vedená ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
18. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a požární ochrany platná ve školním roce 2019/2020
19. Dokumentace k finančním podmínkám roku 2018 a 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Šárka Šustková v. r.

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka

Mgr. Ing. Martina Colledani v. r.

Mgr. Daniel Jakubek, školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek v. r.

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

V Ostravě 3. 2. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Monika Kocháňová,
ředitelka školy

Ing. Monika Kocháňová v. r.

V Ostravě-Porubě 6. 2. 2020